

BIURO ANALIZ „ENVI-PRO”

Waldemar Wiatrak

ENVIRONMENTAL PROTECTION - ANALYSIS AGENCY

31-416 Kraków, ul. Marchołta 39/8 tel. (012) 412 10 44, Biuro: ul. Mazowiecka 4-6/619, 30-036 Kraków,
tel./fax (012) 633 02 24, tel. kom: (0) 691 695 672, e-mail: envipro@wp.pl, NIP: 676-177-66-16,

POMIARY HAŁASU I WIBRACJI W ŚRODOWISKU

DLA FRAGMENTU LINII TRAMWAJOWEJ BIEGNĄCEJ UL. KOCMYRZOWSKĄ W KRAKOWIE

Kraków, 2008/2009 r.

POMIARY HAŁASU I WIBRACJI W ŚRODOWISKU DLA FRAGMENTU LINII TRAMWA-
JOWEJ BIEGNĄCEJ UL. KOCMYRZOWSKĄ W KRAKOWIE

Zleceniodawca: Sika Poland Sp. z o.o Oddział Południowo- Wschodni. Biuro w Krakowie ul.
Łowińskiego 40, 31-752 Kraków

Autorzy: mgr Waldemar Wiatrak
*Biegły z listy Wojewody Małopolskiego w zakresie sporządzania ocen od-
działywania na środowisko – Nr 96/2000*

mgr inż. Monika Małopolska

mgr Aneta Wiatrak

BIURO ANALIZ „ENVI-PRO”
Waldemar Wiatrak
Siedziba: 31-416 Kraków, ul. Marchołta 39/8
tel.: (12) 412 10 44, Biuro: ul. Mazowiecka 21/202
tel./fax: (12) 299 74 75, tel. kom. (0) 691 695 672
NIP: 676-177-66-16, REGON: 356367710

SPIS TREŚCI

	str.
1. WSTĘP.....	2
1.1. PODSTAWA OPRACOWANIA.....	2
1.2. PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA.....	2
1.3. MATERIAŁY I ŹRÓDŁA.....	2
1.3.1. Normy i akty prawne.....	2
1.3.2. Dokumentacja.....	3
1.4. KRYTERIA OCENY ZAGROŻENIA HAŁASEM	4
1.4.1. Pojęcie zasięgu uciążliwości akustycznej.....	4
1.4.1.1. DOPUSZCZALNE POZIOMY HAŁASU W ŚRODOWISKU.....	4
1.4.2. Wymagania akustyczne dotyczące warunków wewnątrz budynków	6
2. CHARAKTERYSTYKA DROGI I TOROWISKA.....	7
2.1. LOKALIZACJA I CHARAKTERYSTYKA ZAGOSPODAROWANIA TERENU.....	7
2.2. CHARAKTERYSTYKA TECHNICZNO-EKSPLOATACYJNA.....	7
2.2.1. Ogólna charakterystyka.....	7
3. BADANIA WIBROAKUSTYCZNE.....	11
3.1. POMIARY PARAMETRÓW KLIMATU AKUSTYCZNEGO I WIBRACJI W ŚRODOWISKU ZEWNĘTRZNYM	11
3.2. WYNIKI POMIARÓW.....	16
3.2.1. Wyniki pomiarów hałasu.....	16
3.2.2. Wyniki pomiarów drgań gruntu.....	18
4. PODSUMOWANIE I WNIOSKI.....	27

1. WSTĘP

1.1. Podstawa opracowania

Opracowanie zostało wykonane na zlecenie firmy Sika Poland Sp. z o.o. – zgodnie ze zleceniem z dnia 30.09.2008.

1.2. Przedmiot i zakres opracowania

Przedmiotem opracowania jest wykonanie " Pomiarów hałasu i wibracji w środowisku dla fragmentu linii tramwajowej biegnącej ul. Kocmyrzowską w Krakowie".

Pomiary zostały wykonane zgodnie z obowiązującymi unormowaniami prawnymi, normami i wytycznymi, w tym takimi jak: ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz.627 z późn. zmianami) oraz Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 120 z 2007 roku, poz. 826)

Zakres opracowania obejmował między innymi:

wykonanie pomiarów hałasu, w szczególności:

hałas wytwarzany w powietrzu, w tym: L_{Amax} , L_{Aeq} - zarówno w pobliżu istniejącego jak i przebudowanego torowiska w minimum 2 punktach każdego z dwóch profili pomiarowych (oddzielnie dla nowoprzebudowanego fragmentu prefabrykowanego torowiska z wykorzystaniem Systemu ERS firmy Sika Poland Sp. z o.o oraz torowiska istniejącego);

sprawozdanie z badań;

wykonanie pomiarów wibracji, w szczególności :

maksymalny poziom wibracji zarówno w pobliżu istniejącego jak i przebudowanego torowiska – w minimum łącznie 2 punktach pomiarowych dwóch profili pomiarowych (oddzielnie dla nowego i starego fragmentu torowiska);

sprawozdanie z badań;

Wnioski końcowe oraz zalecenia.

1.3. Materiały i źródła

1.3.1. Normy i akty prawne

Pracę będącą przedmiotem oceny wykonano zgodnie z następującymi normami i aktami prawnymi:

Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 23 stycznia 2008r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 25, poz 150)

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627)z późniejszymi zmianami;

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. (wraz z późniejszymi nowelizacjami) o zagospodarowaniu przestrzennym,

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. (wraz z późniejszymi zmianami) Prawo budowlane,

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 października 2007 r (Dz.U. 2007 nr 192, poz. 1392) uchylające rozp. z dnia 23 stycznia 2003 r. w sprawie wymagań w zakresie

prowadzenia pomiarów poziomów w środowisku substancji lub energii przez zarządzającego drogą, linią kolejową, linią tramwajową, lotniskiem, portem (Dz. U. Nr 18, poz. 164);

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 listopada 2008 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji oraz pomiarów ilości pobieranej wody (Dz. U. Nr 206 Poz. 1291 z dnia 21 listopada 2008 r.)

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 120, poz. 826);

Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 43, poz. 430);

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690) zmienione Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 13 lutego 2003 r. (Dz. U. 2003 Nr 33 poz. 270) oraz Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 7 kwietnia 2004 r. (Dz.U. 2004 Nr 109, poz 1156);

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 grudnia 2004 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji /Dz. U. Nr 283 poz. 2842/

Polska norma PN-N-01341:2000 „*Hałas środowiskowy. Metody pomiaru i oceny hałasu przemysłowego*”.

PN-85/B-02170- „Ocena szkodliwości drgań przekazywanych przez podłoże na budynki”.

PN-88/B-02171- „Ocena wpływu drgań na ludzi w budynkach”,

PN-ISO 1996-1: 1999. Akustyka. Opis i pomiary hałasu środowiskowego. Podstawowe wielkości i procedury,

PN-ISO 1996-2: 1999. Akustyka. Opis i pomiary hałasu środowiskowego. Zbieranie danych dotyczących sposobu zagospodarowania terenu,

PN-ISO 9613-1: 2000. Akustyka. Tłumienie dźwięku podczas jego propagacji na zewnątrz. Obliczenia pochłaniania dźwięku przez atmosferę,

PN-ISO 9613-2: 2000. Akustyka. Wyznaczenie skuteczności ekranów przeciwhałasowych wszystkich rodzajów w miejscu ustawienia w środowisku zewnętrznym,

1.3.2. Dokumentacja

- „Ocena wibroakustycznego oddziaływania na środowisko ul. Tischnera w Krakowie” wykonanego przez „Ekologia i Zdrowie” z maja 2001,
- Badania akustyczne inwestycji pn. „Szybki tramwaj, linia N-S, odcinek ul. Nowosądeckiej oraz przebudowa węzła Wielicka – Nowosądecka – Kamińskiego” w związku z przekazaniem jej do użytkowania. Ekologia i Zdrowie. Kraków, wrzesień 2000.
- wizja lokalna i materiały uzyskane od zleceniodawcy,
- wyniki bezpośrednich pomiarów wibroakustycznych,
- wyniki pomiarowych natężenia ruchu.

"Metody pomiarów poziomu hałasu drogowego" do Zasad ochrony środowiska w drogownictwie TOM III Dział 8 "Ochrona przed hałasem drogowym", wprowadzone do stosowania Zarządzeniem nr 42 Generalnego Dyrektora Dróg Publicznych z dnia 24 maja 1999 r.

GDDP „Oceny oddziaływania dróg na środowisko” Cz. I i II, Wydawnictwo Ekodroga, Warszawa 1997,

R.J. Kucharski i in. „Obliczeniowe metody oceny klimatu akustycznego w środowisku”. Seria Instrukcji IOŚ. Wyd. Geol., Warszawa 1991,

- Instrukcja ITB nr 308. „Metoda określania uciążliwości i zasięgu hałasów przemysłowych wraz z programem komputerowym”. ITB, Warszawa 1991,
- Instrukcja ITB nr 310. „Metody sporządzania kompleksowych planów akustycznych miast i obszarów”. ITB, Warszawa 1991,
- Instrukcja ITB nr 311. „Metody prognozowania hałasu emitowanego z obszarów dużych źródeł powierzchniowych”. ITB, Warszawa 1991,
- Instrukcja ITB nr 338/96. „Metoda określania emisji i imisji hałasu przemysłowego w środowisku oraz program komputerowy HPZ_95_ITB”. ITB, Warszawa 1996,
- Instrukcja ITB nr 345/97. „Zasady oceny i metody zabezpieczeń istniejących budynków mieszkalnych przed hałasem zewnętrznym komunikacyjnym”. ITB, Warszawa 1997,
- Instrukcja ITB nr 346/97. „Zasady oceny i metody zabezpieczeń akustycznych przegród wewnętrznych w istniejących budynkach mieszkalnych”. ITB, Warszawa 1997,
- Metody pomiaru hałasu zewnętrznego w środowisku. PIOŚ, W-wa 1992 r.,
- R. Ciesielski, J. Kawecki, E. Maciąg „Ocena wpływu wibracji na budowle i ludzi w budynkach (diagnostyka dynamiczna)”. ITB, Warszawa 1993,
- Z. Engel „Ochrona środowiska przed drganiem i hałasem”. PWN, Warszawa 1993,
- J. Sadowski „Podstawy akustyki urbanistycznej”. Arkady, Warszawa 1982.
- "Wytyczne dla Służb Ochrony Środowiska w zakresie ochrony przed hałasem" - Ministerstwa Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych - Warszawa 1988 r,
- "Metody pomiaru hałasu zewnętrznego w środowisku" - Państwowa Inspekcja Ochrony Środowiska - Warszawa 1992 r,

1.4. Kryteria oceny zagrożenia hałasem

1.4.1. Pojęcie zasięgu uciążliwości akustycznej

Zasięg uciążliwości akustycznej obiektu emitującego hałas do środowiska obejmuje obszar ograniczony liniami równego poziomu dźwięku o wartościach dopuszczalnych dla danego typu terenu w porze dziennej i nocnej.

Zakres uciążliwości akustycznej określa się dla istniejących terenów chronionych lub dla przewidywanych w planie zagospodarowania przestrzennego przyszłych terenów chronionych.

Klimat akustyczny środowiska, w zależności od spełnianych funkcji i sposobu zagospodarowania oraz wykorzystania terenu ma ustalone, regulowane administracyjnie, standardy akustyczne.

1.4.1.1. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku

Dopuszczalne wartości poziomu hałasu dla terenów o określonym przeznaczeniu i charakterze zagospodarowania przestrzennego regulowane są Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 120, poz. 826).

W Rozporządzeniu tym każdemu rodzajowi terenu przypisano 2 wartości dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu dla różnych czasów uśredniania w ciągu dnia i w nocy. W zależności od rodzaju źródeł dotyczą one wartości równoważnego poziomu dźwięku występującego w ciągu 16 lub 8 godzin pory dziennej i 8 lub 1 godz. w porze nocnej.

Zgodnie z art. 13 z ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska, w cyt. rozporządzeniu ustalono poziomy dopuszczalne w zależności od rodzaju terenu, który jest narażony na oddziaływanie hałasu.

Wyciąg z ww. rozporządzenia przedstawia tabela nr 1.4.1.1/1.

Tabela. 1.4.1.1/1. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku na podstawie Rozporządzenia MŚ z 14 czerwca 2007r.

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB			
		Drogi lub linie kolejowe ¹		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		L _{AeqD} Przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	L _{AeqN} Przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	L _{AeqD} Przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następujących	L _{AeqN} Przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
1	Obszary A ochrony uzdrowiskowej Tereny szpitali	50	40	45	40
2	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej Tereny zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży ² Tereny domów opieki Tereny szpitali w miastach	55	50	50	40
3	Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego Tereny zabudowy zagrodowej Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe ² Tereny mieszkaniowo-usługowe	60	50	55	45
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ³	65	55	55	45

¹ Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych

² W przypadku niewykorzystania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy

³ Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. Mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców pow. 100 tys., można wyznaczyć w tych dzielnicach strefą śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

DOPUSZCZALNE WARTOŚCI POZIOMU DŹWIĘKU W ŚRODOWISKU W REJONIE ANALIZOWANEGO FRAGMENTU ULICY KOCMYRZOWSKIEJ NA TERENACH PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE PRZED HAŁASEM

Dopuszczalne wartości poziomu emisji dźwięku A do środowiska dla terenów położonych wzdłuż analizowanej ulicy przyjęte na podstawie punktów 3a, 3b cytowanego rozporządzenia, tj. na terenach "zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego (3a) wynoszą:

60 dB w porze dnia tj. w godz. 6.00-22.00

50 dB w porze nocy tj. w godz. 22.00-6.00

1.4.2. Wymagania akustyczne dotyczące warunków wewnątrz budynków

Dopuszczalne wartości poziomu dźwięku w pomieszczeniach przeznaczonych do przebywania ludzi, w budynkach mieszkalnych, zamieszkania zbiorowego i użyteczności publicznej podaje norma PN-87/B-02151/02, obowiązująca od dnia 1 stycznia 1990 r.

Równoważny poziom dźwięku A hałasu przenikającego do pomieszczenia łącznie od wszystkich źródeł znajdujących się poza tym pomieszczeniem, nie może przekraczać wartości dopuszczalnych podanych poniżej:

Przeznaczenie pomieszczenia	Dopuszczalny poziom dźwięku A_{aeq} , w dB	
	w dzień	w nocy
pomieszczenia mieszkalne w budynkach mieszkalnych, hotelach kategorii S i I, w hotelach robotniczych,...	40	30
pokoje w hotelach kategorii II i niższych	45	35
kuchnie i pomieszczenia sanitarne w mieszkaniach	45	40
pomieszczenia administracyjne z wewnętrznymi źródłami hałasu, pomieszczenia administracyjne w obiektach tymczasowych	45	-
pomieszczenia administracyjne bez wewnętrznych źródeł hałasu	40	35

Wartości dopuszczalne poziomu hałasu dotyczą warunków panujących w pomieszczeniach umeblowanych i wyposażonych zgodnie z przeznaczeniem, przy zamkniętych oknach i drzwiach.

Jak wynika z przedstawionych powyżej wartości normatywnych, w pomieszczeniach mieszkalnych, stanowiących kryterium oceny uciążliwości dla otoczenia analizowanego ciągu komunikacyjnego, właściwe kształtowanie klimatu akustycznego wewnątrz tych budynków wymaga ograniczenia równoważnego poziomu A przenikających do pomieszczeń hałasów w dzień do 40 dB i 30 dB – w nocy.

Przyjmuje się, że wartość obniżenia hałasu przez typową stolarkę okienną w dobrym stanie technicznym wynosi 25–27 dB, w złym stanie technicznym 20 dB, przy lekko uchylonych oknach 15 dB. Oznacza to, że przy dobrym stanie technicznym stolarki

okiennej zachowanie wartości dopuszczalnych poziomu hałasu w środowisku zewnętrznym, tj. $L_{Aeq} < 65$ dB w dzień i $L_{Aeq} < 55$ dB w nocy, pozwala automatycznie na spełnienie kryteriów poprawności klimatu akustycznego wewnątrz pomieszczeń mieszkalnych, przy zamkniętych oknach.

Zgodnie z zaleceniami Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) z 1993 roku, wskazane jest dla zabudowy mieszkaniowej dążenie do ograniczenia równoważnego poziomu dźwięku A na zewnątrz budynku do wartości 55 dB w dzień i 45 dB w nocy, co umożliwi utrzymanie właściwych warunków akustycznych w pomieszczeniach przy uchylonych lub okresowo otwieranych oknach.

Z drugiej strony, zgodnie ze wspomnianymi zaleceniami WHO, dotyczącymi dokuczliwości, zakłóceń snu i zakłóceń rozmów, należy uznać, że przekroczenie granicy poziomów hałasu na zewnątrz budynku, równej 70 dB w porze dziennej i 60 dB w porze nocnej, stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia.

2. CHARAKTERYSTYKA DROGI I TOROWISKA

2.1. Lokalizacja i charakterystyka zagospodarowania terenu

Analizowana ulica Kocmyrzowska od granic miasta stanowi drogę wojewódzka nr 776 (Kraków-Kocmyrzów-Proszowice-granica województwa małopolskiego), droga ta wraz z pozostałymi drogami wojewódzkimi i drogami krajowymi stanowi podstawową sieć ulic na terenie Krakowa i pełniących funkcję głównych ulic miejskich przenoszących ruch tranzytowy i źródłowo-docelowy oraz ruch miejski międzydzielnicowy i lokalny. Jej trasa przebiega od ul. Bulwarowej w kierunku północno-wschodnim, przecina ul. Łowińskiego i dochodzi do granic miasta.

Fragmentem ul. Kocmyrzowskiej od ul. Bulwarowej do ul. Stadionowej ruch odbywa się dwoma jezdniami po dwa pasy ruchu. Jezdnie są tu rozdzielone ok. 6 m pasem rozdzielczym, którym bieżą dwa tory linii tramwajowej: Kocmyrzowska – Wzgórza Krzesławickie/ul. Ujastek - CA HTS.

2.2. Charakterystyka techniczno-eksploatacyjna

2.2.1. Ogólna charakterystyka

Początkowy fragment ulicy Kocmyrzowskiej posiada przekrój poprzeczny dwujezdniowy o szerokości po 7,0 m z pasem zieleni którym bieżą torowiska linii tramwajowej. W rejonie ul. Stadionowej ulica staje się jednojezdniowa, a linia tramwajowa przecina jezdnię i dalej bieżą po wydzielonym torowisku po wschodniej stronie ul. Kocmyrzowskiej.

ULICA KOCMYRZOWSKA:

Nawierzchnię ulicy tworzy beton asfaltowy. Ulica Kocmyrzowska posiada parametry ulicy głównej tj.:

- 2 jezdnie 2 pasy ruchu,
- 1 jezdnie 2 pasy ruchu (odcinek od ul. Stadionowej)
- szerokość jednej jezdni – 7,0m,

- szerokość pasa ruchu – 3,5m,
- orientacyjna szerokość w liniach rozgraniczających 35-50m,
- prędkość proj. $V_p = 60-70$ km/h,
- szerokość pasa między jezdniami 6m spadek podłużny max do 6%,
- chodniki obustronne o szerokości $1,5 \div 2,5$ m.

Głównymi urządzeniami usprawniającymi ruch są:

w zakresie ruchu samochodowego:

- oddzielne jezdnie,
- pasy włączania i wyłączania z ruchu,
- poszerzone wyloty na skrzyżowaniach,
- sygnalizacja świetlna,

w zakresie ruchu tramwajowego:

- torowisko oddzielone od jezdni,
- sygnalizacja świetlna,

w zakresie ruchu pieszych:

- obustronne chodniki,
- w rejonie głównych skrzyżowań sygnalizacja świetlna.

Zgodnie z wynikami pomiarów ruchu wykonywanych w ramach przedmiotowych badań wibroakustycznych natężenie ruchu na ul. Kocmyrzowskiej w analizowanym rejonie, tj. na odcinku od ronda Kocmyrzowskiego w stronę skrzyżowania z ulicą Łowińskiego wynosiło średnio ok. 750 poj/godz (przy ok. 1 500 poj/godz – w godzinach szczytu komunikacyjnego).

Według opracowania *Modele ruchu dla miasta Krakowa* oraz po dodatkowej analizie zakładany ruch kołowy na tym ciągu komunikacyjnym w 2025 r. wyniesie:

Tabela 2.2.1/1. Prognoza ruchu dla ul. Kocmyrzowskiej (prognoza na rok 2025) – godzina szczytu komunikacyjnego (poj. rz./h)

Typ pojazdu	ul. Kocmyrzowska
Samochody osobowe	2 366
Samochody ciężarowe	234
Suma	2 600

Źródło: prognoza na rok 2025, E. Goras, IRM Kraków 2008 r.

TOROWISKO NA ULICY KOCMYRZOWSKIEJ:

Wzdłuż ul. Kocmyrzowskiej biegnie dwutorowa linia tramwajowa Kocmyrzowska – Wzgórza Krzesławickie (aktualnie kursują tu 2 linie tramwajowe nr 1 oraz nr 5). Na przeważającej części analizowanego odcinka wykorzystywane jest torowisko klasyczne na podkładach na tłuczniu, zalane na przejazdach asfaltem.

Fot. 1. Fragment torowiska klasycznego na podkładach na tłuczniu, zalane na przejazdach asfaltem.

Fragment torowiska (przejście z pasa rozdzielającego dwie jezdnie ul. Kocmyrzowskiej na wydzielone torowisko biegnące po wschodniej stronie ulicy) został częściowo zmodernizowany z wykorzystaniem Systemu ERS firmy Sika Poland Sp. z o.o.

Przekrój tego nowego odcinka torowiska składa się z 20 cm betonu lanego, na tym znajduje się od 5 do 12 cm asfaltobetonu. Na tej warstwie ułożona jest płyta o grubości 35 cm. Mocowanie szyny w kanale szynowym zostało wykonane przy pomocy Icosit KC System w wersji ERS (tzw. mocowanie ciągłe). Polega ono na mocowaniu szyny w konstrukcji bezpodsypkowej (w tym przypadku płyta prefabrykowana) za pomocą odpowiednio dobranych materiałów na bazie żywic poliuretanowych. W skład systemu wchodzi materiały gruntujące, klej do wkładek przy szynowych (w tym przypadku bloczki betonowe) oraz odpowiednio dobrany do przewidywanych ugięć materiał zalewowy.

Fot. 2. Fragment nowego torowiska - przejazd przez jezdnię ul. Kocmyrzowskiej

TABOR TRAMWAJOWY:

Na ul. Kocmyrzowskiej kursują dwie linie tramwajowe: linia nr 1 (Salwator – Wzgórza Krzesławickie) oraz linia nr 5 (Krowodrza Górka – Wzgórza Krzesławickie). Podczas prowadzonych pomiarów kursowały następujące wagony:

Linia nr 1:

Fot.3. Wagon typu GT6+B4 zakupione w Norymberdze

Linia nr 5:

Fot.4. Wagon typu Man N8S, Man N8S-NF

Fot. 5. Wagon typu Konstal 105N

3. BADANIA WIBROAKUSTYCZNE

3.1. Pomiary parametrów klimatu akustycznego i wibracji w środowisku zewnętrznym

W celu oceny wpływu przebudowy torowiska na stopień oddziaływania hałasu i wibracji generowanych podczas przejazdu taboru tramwajowego (linie 1 i 5 wagony odpowiednio SGP i N8) przez:

fragment nowoprzebudowanego torowiska (z wykorzystaniem Systemu ERS firmy Sika Poland Sp. z o.o) na odcinku biegnącym przez ul. Kocmyrzowską
fragment istniejącego torowiska,
w dniach 21 i 22.10.2008 i 2.12.2008 r. wykonano pomiary hałasu.

LOKALIZACJA PUNKTÓW POMIARU HAŁASU

Punkt pomiarowy (P1) zlokalizowano na wysokości 1,5m nad powierzchnia terenu po wschodniej stronie ul. Kocmyrzowskiej, za ul. Stadionową, w miejscu przecięcia nowego torowiska z jezdnią, w odległości ok. 3 m od najbliższego toru tramwajowego,

Fot. 6. Lokalizacja punktu pomiarowego P1.

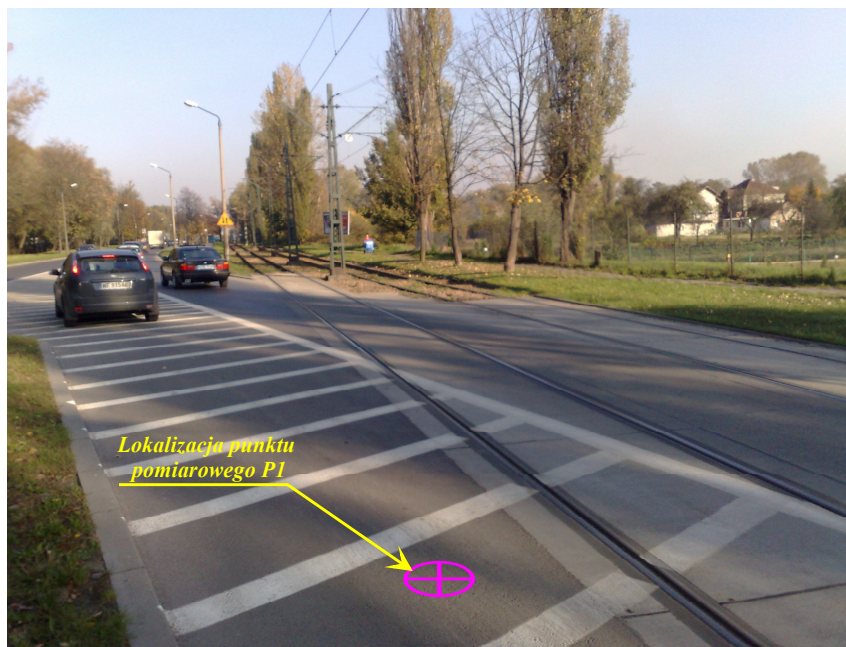
Punkt pomiarowy (P2) zlokalizowano na wysokości 1,5m nad powierzchnia terenu po wschodniej stronie ul. Kocmyrzowskiej, w rejonie ul. Stadionowej, przy starym torowisku w odległości ok. 9 m od najbliższego toru tramwajowego. Punkt pomiarowo-obliczeniowy (P2') przy starym torowisku w odległości ok. 3 m od najbliższego toru tramwajowego.

Fot. 7. Lokalizacja punktu pomiarowego P2 (P2').

LOKALIZACJA PUNKTÓW POMIARU WIBRACJI

Punkt pomiarowy (PW1) zlokalizowano na powierzchni terenu (wybetonowany fragment torowiska) po wschodniej stronie ul. Kocmyrzowskiej, za ul. Stadionową, w miejscu przecięcia nowego torowiska z jezdnią, w odległości ok. 1 m od najbliższego toru tramwajowego,

Fot. 8. Lokalizacja punktu pomiarowego PW1.

Punkt pomiarowy (P2) zlokalizowano na wysokości 1,5m nad powierzchnia terenu po wschodniej stronie ul. Kocmyrzowskiej, w rejonie ul. Stadionowej, przy starym torowisku w odległości ok. 9 m od najbliższego toru tramwajowego. Punkt pomiarowo-obliczeniowy (P2') przy starym torowisku w odległości ok. 3 m od najbliższego toru tramwajowego.

Fot. 9. Lokalizacja punktu pomiarowego PW2

WARUNKI ATMOSFERYCZNE PODCZAS WYKONYWANIA POMIARÓW

Warunki atmosferyczne podczas przeprowadzania pomiarów 03:

w dniu 21.10.2008 w godz 17:30 – 21:00

- pogodnie (bez opadów),
- temperatura od 21 do 19⁰ C,
- wiatr zachodni 1-2 m/s.
- ciśnienie atmosferyczne 1016 hPa,
- wilgotność względna powietrza 70 - 79 %.

w dniu 22.10.2008 w godz 17:30 – 21:00

- pogodnie (bez opadów),
- temperatura od 14⁰ do 11⁰ C,
- wiatr północny 1-2 m/s.
- ciśnienie atmosferyczne 1018 hPa,
- wilgotność względna powietrza 72 - 80 %.

w dniu 02.12.2008 w godz 17:30 – 21:00:

- zachmurzenie 7/10 – 8/10,
- temperatura od 6⁰ do 4⁰ C,
- wiatr zachodni 1-3 m/s.
- ciśnienie atmosferyczne 1010 hPa,
- wilgotność względna powietrza 70 - 80 %.

METODYKA POMIARÓW HAŁASU, APARATURA

Pomiary wykonano zgodnie z wymaganiami obowiązujących norm, i wytycznych, w tym m. innymi norm: PN-ISO 196-1, PN-ISO 196-2, PN-ISO 196-3. Zestawy pomiarowe spełniały wymagania normy IEC 651 dla przyrządów klasy dokładności 1 lub co najmniej 2. Pomiary wykonywano dwoma, następującymi zestawami pomiarowymi:

- miernikiem poziomu dźwięku klasy dokładności 1, wchodzącym w skład analizatora akustycznego typ SVAN 912 z przedwzmacniaczem firmy SVANTEK typ SV01 i z mikrofonem firmy G.R.A.S - firmy SVANTEK. Przyrząd posiadał aktualne świadectwo legalizacji i był każdorazowo przed i po pomiarach kalibrowane kalibratorem akustycznym typ SV 03 firmy SVANTEK - posiadającym aktualne świadectwo legalizacji. Przyrząd ten umożliwia między innymi pomiar takich wartości jak: L_{min} , L_{max} , L_{eq} , z wybranym filtrem korekcyjnym A, C, LIN oraz redukcją czasową pozwalającą na eliminację zakłóceń. Zakres mierzonych częstotliwości od 16Hz do 16 kHz, zakres pomiarowy od 20 do 110 dB.
- całkującym miernikiem poziomu dźwięku firmy SONOPAN, typ IM-10 klasy dokładności 1. Przyrząd był każdorazowo przed i po pomiarach kalibrowany kalibratorem akustycznym typ KA-10.

W każdym punkcie pomiarowym wykonano pomiar z włączonym filtrem korekcyjnym A i stałą czasową "Fast". Mikrofon znajdował się na wysokości 1,5 m nad poziomem gruntu i skierowany był w stronę źródeł hałasu, tj. przejeżdżających tramwajów. Podczas pomiarów w miarę możliwości starano się wyeliminować wpływ dźwięków zakłócających, w tym hałas generowany ruchem pojazdów (dlatego pomiary

wykonywano w godzinach wieczornych, tj. bezpośrednio po zakończeniu dobowego szczytu komunikacyjnego).

Wyniki pomiarów przedstawione są w tabelach: 3.2.1/1 – hałas 3.3.1/1-3 – wibracje oraz na rysunkach.

METODYKA POMIARÓW DRGAŃ

Do pomiarów i analizy sygnału użyto aparatury pomiarowej składającej się z:

Pomiary wykonano zgodnie z wymaganiami obowiązujących norm, i wytycznych. miernikiem drgań, wchodzącym w skład analizatora akustycznego typ SVAN 912 (przyrząd posiadał aktualne świadectwo legalizacji) z przetwornikiem przyspieszeń drgań WILCOXON RESEARCH model 786D.

Przedstawiony system pomiarowy zapewnił rejestrację czasowych przebiegów drgań w paśmie do 1000Hz i dynamice nie mniejszej niż 80dB.

Przetwornik pomiarowy zamocowane były do podłoża w układzie współrzędnych prostokątnych z oznaczeniem x , y i z . Gdzie z – składowa pionowa przyspieszeń drgań, x – składowa pozioma przyspieszeń drgań (prostopadła do torowiska, y – składowa pozioma przyspieszeń drgań (równoległa do torowiska w ulicy Kocmyrzowskiej). Przetwornik pomiarowy mocowany była na pasie jezdni w odległości ok. 1 m od torowiska

Na rejestratorze rejestrowano czasowe przebiegi przyspieszeń drgań od przejeżdżających tramwajów. Pomiar przyspieszeń drgań wykonywano oddzielnie dla każdej z osi pionowej (Z) i poziomych (X i Y) w jednym punkcie pomiarowym dla każdego analizowanego odcinka torowiska.

Z zarejestrowanego sygnału czasowego analizie poddano takie próbki czasowe, dla których torowiskiem poruszały się tramwaje. Wyniki pomiarów drgań oraz ich propagacja dla różnych wspomnianych przekrojów drogowych – przedstawiono w postaci przebiegów czasowych (wybrane przypadki dla każdego typu wagonu tramwajowego). Przebiegi amplitudy przyspieszeń drgań zamieszczono w postaci rysunków.

str.

3.2. Wyniki pomiarów

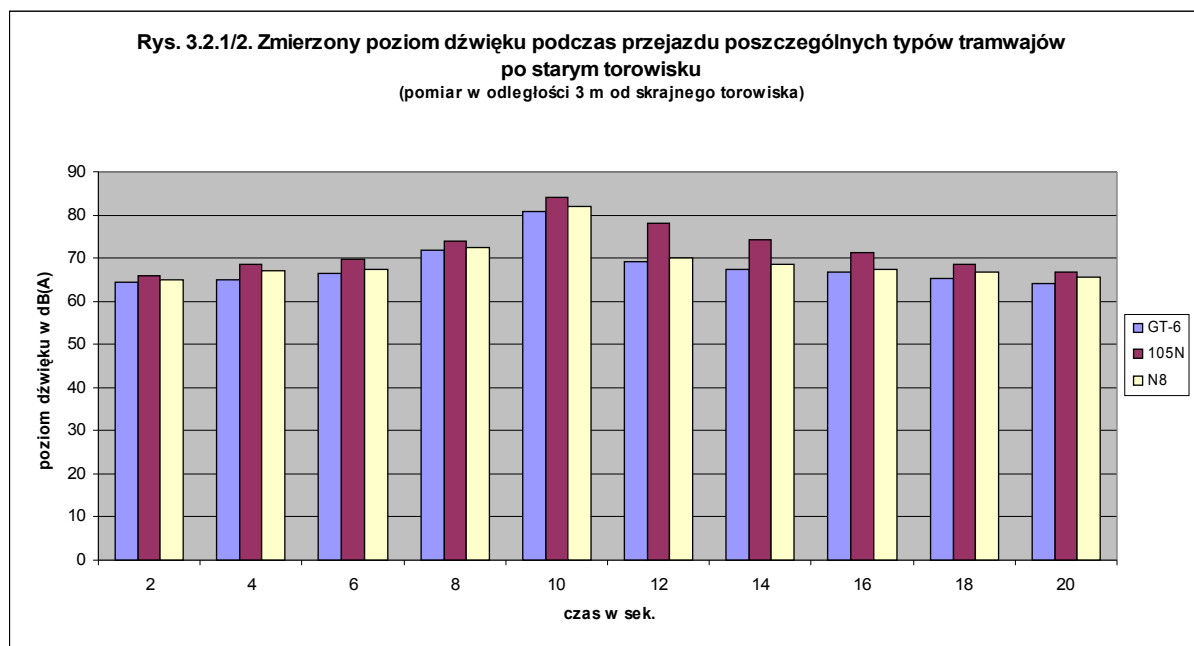
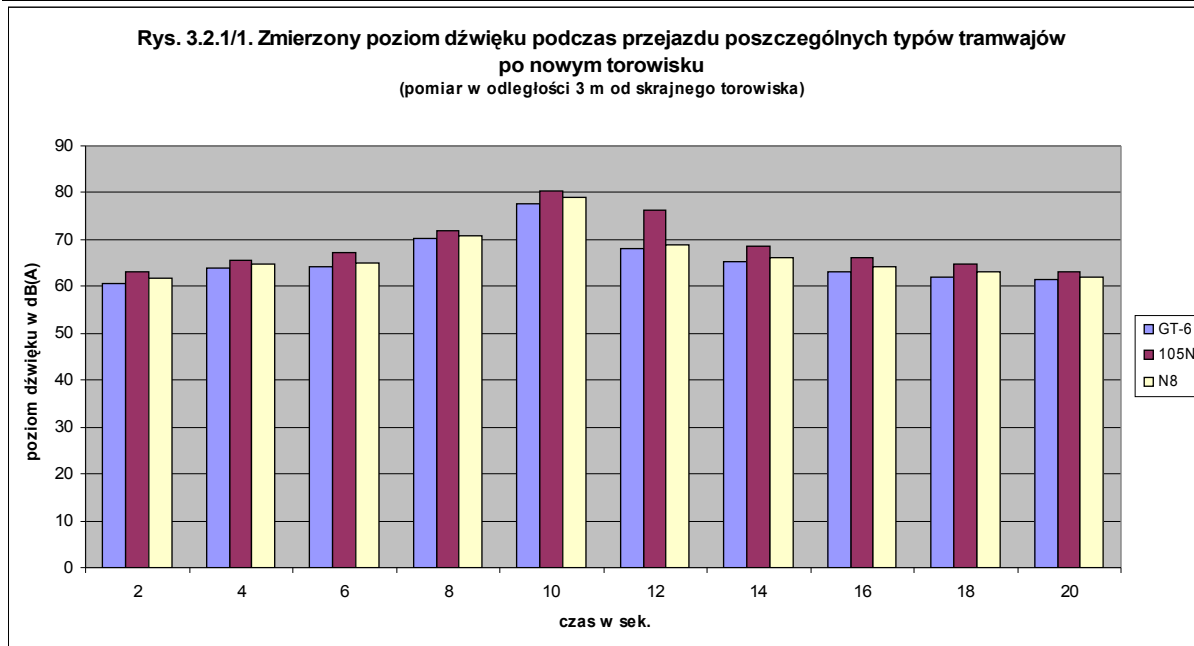
3.2.1. Wyniki pomiarów hałasu

Poniżej w tabeli 3.2.1/1 i na rysunkach 3.2.1/1 i 3.2.1/2 przedstawiono wyniki pomiarów hałasu dla dwóch odcinków torowiska (stare i nowe) dla poszczególnych typów taboru tramwajowego.

Tabela 3.2.1/1. Wyniki pomiarów poziomu dźwięku w dB(A)

Punkt pomiarowy	Nr pomiaru	Czas pomiaru s	Torowisko					
			Tor bliższy			Tor dalszy		
			MAN GT6+B4 (1)	N8 (5)	105N(5)	MAN GT6+B4 (1)	N8 (5)	105N(5)
P1 - nowe torowisko	1	20	70,4	70,2	73,0	65,8	67,0	69,5
	2		69,0	70,6	73,2	65,9	66,5	69,2
	3		69,2	71,2	72,5	65,0	67,2	68,2
	4		69,4	70,8	72,1	66,0	66,8	68,9
	Poziom maksymalny		79,9	81,1	82,2	75,2	76,5	78,3
	Poziom średni		69,5	70,7	72,8	65,7	66,9	69,0
P2 - stare torowisko	1	20	73,0	73,7	77,0	68,3	70,0	73,0
	2		72,0	73,0	76,0	68,4	69,5	72,1
	3		72,0	73,3	75,8	68,5	69,4	72,0
	4		72,1	74,0	76,2	69,3	69,9	72,5
	Poziom maksymalny		81,2	83,0	84,1	77,7	79,1	80,1
	Poziom średni		72,4	73,5	76,2	68,6	69,7	72,4
Porównanie P1-P2	Poziom maksymalny		-1,3	-1,9	-1,9	-2,5	-2,6	-1,8
	Poziom średni		-2,9	-2,8	-3,4	-2,9	-2,8	-3,4

str.

str.

Jak wynika z powyższego zestawienia wyników pomiarów zastosowane rozwiązania konstrukcyjne nowego torowiska, w tym tak zwany system szyny w otulinie ERS, poprzez ciągłe podparcie szyny zapewnia sprężyste przenoszenie obciążeń od pojazdów szynowych, a tym samym tłumienie drgań oraz hałasu wywołanych ich przejazdem. W stosunku do klasycznego torowiska stwierdzono obniżenie poziomu emisji hałasu do środowiska wynoszące ok. **3 – 3,5 dB(A)**.

3.2.2. Wyniki pomiarów drgań gruntu

Poniżej w tabelach 3.2.2/2 - i na rysunkach przebiegy 3.2.2/1 - 12 przedstawiono wyniki pomiarów drgań dla dwóch odcinków torowiska (stare i nowe) dla poszczególnych typów taboru tramwajowego w osiach pionowej (Z) i poziomych (X i Y).

TABELARYCZNE ZESTAWIENIA WYNIKÓW POMIARÓW PRZYSPIESZENIA DRGAŃ

Tabela 3.2.2/1. Wyniki pomiarów przyspieszenia drgań w mm/s² - oś Z

Punkt pomiarowy	Nr pomiaru	Czas pomiaru s	Torowisko - oś Z					
			Tor bliższy			Tor dalszy		
			MAN GT6+B4 (1)	N8 (5)	105N(5)	MAN GT6+B4 (1)	N8 (5)	105N(5)
P1 - nowe torowisko	1	10	129,1	270,0	93,3	41,5	112	23,6
	2		135,0	279,0	120,0	44,5	116,5	37
	3		136,0	265,0	120,1	45	109,5	37,0
	4		134,1	258,0	116,5	44,0	106	35,2
	Najwyższa wartość przyspieszenia		136,0	279,0	120,1	45	116,5	37,0
	Przeciętna wartość maksymalnych amplitud przyspieszeń		134,2	273,6	117,9	43,9	112,6	35,3
P2 - stare torowisko	1	10	500,0	1 105,0	354,4	182,2	457,2	116,0
	2		519,0	995,0	345,8	190,9	407,2	112,1
	3		505,0	1 115,0	330,4	184,5	461,8	105,1
	4		455,4	1 055,0	320,0	162	434,5	100,4
	Najwyższa wartość przyspieszenia		519,0	1 115,0	354,4	190,9	461,8	116,0
	Przeciętna wartość maksymalnych amplitud przyspieszeń		513,2	1109,3	348,9	186,2	457,1	111,8
Porównanie P1-P2	Najwyższa wartość przyspieszenia		-378,9	-835,7	-231,0	-142,2	-344,4	-76,5
	Przeciętna wartość maksymalnych amplitud przyspieszeń		-383	-836	-234,3	-145,9	-345,3	-79,0

str.

Tabela 3.2/2. Wyniki pomiarów przyspieszenia drgań w mm/s² - oś X

Punkt pomiarowy	Nr pomiaru	Czas pomiaru s	Torowisko - oś X					
			Tor bliższy			Tor dalszy		
			MAN GT6+B4 (1)	N8 (5)	105N(5)	MAN GT6+B4 (1)	N8 (5)	105N(5)
P1 - nowe torowisko	1	10	122,0	144,0	93,0	38	49	23,5
	2		124,0	141,0	98,0	39	47,5	26
	3		115,0	148,0	82,0	34,5	51	18
	4		119,8	138,6	78,0	36,9	46,3	16
	Najwyższa wartość przyspieszenia		124,0	148,0	98,0	39	51	26
	Przeciętna wartość maksymalnych amplitud przyspieszeń		121,2	144,3	93,3	37,4	48,8	22,5
P2 - stare torowisko	1	10	384,0	750,2	365,9	109,5	276,0	101,3
	2		425,0	776,0	345,6	128,1	287,7	92,0
	3		447,0	771,1	388,0	138,1	285,5	111,3
	4		411,1	733,3	379,9	121,8	268,3	107,6
	Najwyższa wartość przyspieszenia		447,0	776,0	388,0	138,1	287,7	111,3
	Przeciętna wartość maksymalnych amplitud przyspieszeń		441,0	771,2	382,6	132,6	283,9	107,2
Porównanie P1-P2	Najwyższa wartość przyspieszenia		-319,7	-626,8	-289,3	-95,2	-235,1	-84,6
	Przeciętna wartość maksymalnych amplitud przyspieszeń		-323	-628	-290	-99,2	-236,7	-85,4

str.

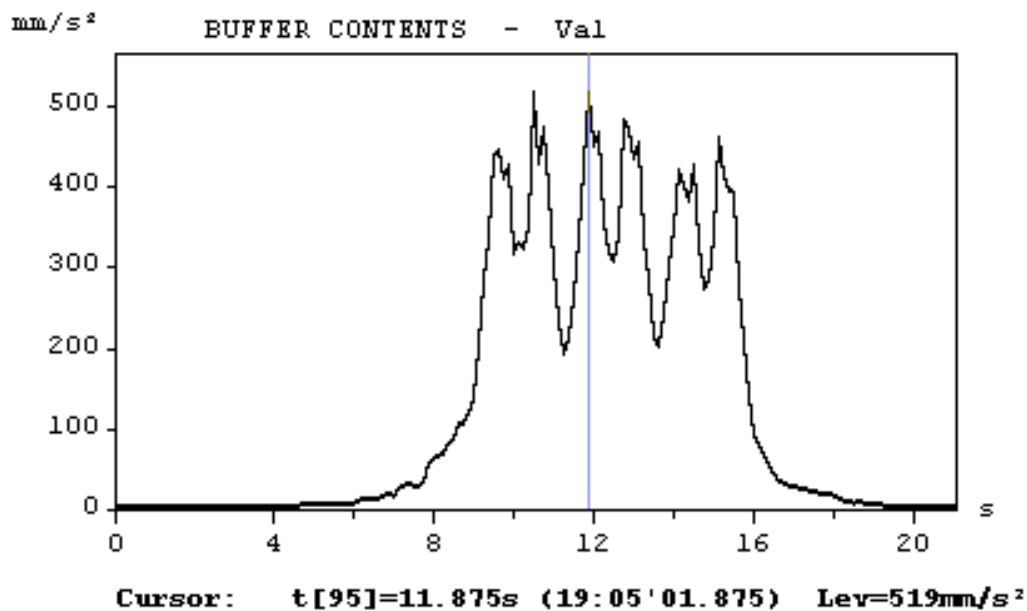
Tabela 3.2/1. Wyniki pomiarów przyspieszenia drgań w mm/s² - oś Y

Punkt pomiarowy	Nr pomiaru	Czas pomiaru s	Torowisko - oś Y					
			Tor bliższy			Tor dalszy		
			MAN GT6+B4 (1)	N8 (5)	105N (5)	MAN GT6+B4 (1)	N8 (5)	105N (5)
P1 - nowe torowisko	1	10	75,9	205,1	82,4	22,95	22,95	26,2
	2		117,0	218,9	77,1	43,5	43,5	23,5
	3		99,2	266,0	69,9	34,6	34,6	19,9
	4		101,0	233,0	85,0	35,5	35,5	27,5
	Najwyższa wartość przyspieszenia		117,0	266,0	85,0	43,5	43,5	27,5
	Przeciętna wartość maksymalnych amplitud przyspieszeń		111,2	259,9	81,4	38,6	112,1	25,1
P2 - stare torowisko	1	10	302,8	619,9	261,7	72,6	216,7	53,9
	2		320,0	621,2	245,8	80,4	217,3	46,7
	3		318,5	646,0	232,1	79,7	228,6	40,5
	4		311,8	644,0	271,1	76,7	227,7	58,2
	Najwyższa wartość przyspieszenia		320,0	646,0	271,0	80,4	228,6	58,2
	Przeciętna wartość maksymalnych amplitud przyspieszeń		316,7	642,1	265,5	78,3	225,5	53,8
Porównanie P1-P2	Najwyższa wartość przyspieszenia		-205,5	-382,1	-184,1	-39,7	-113,4	-28,7
	Przeciętna wartość maksymalnych amplitud przyspieszeń		-203	-380	-186	-36,9	-110,6	-30,6

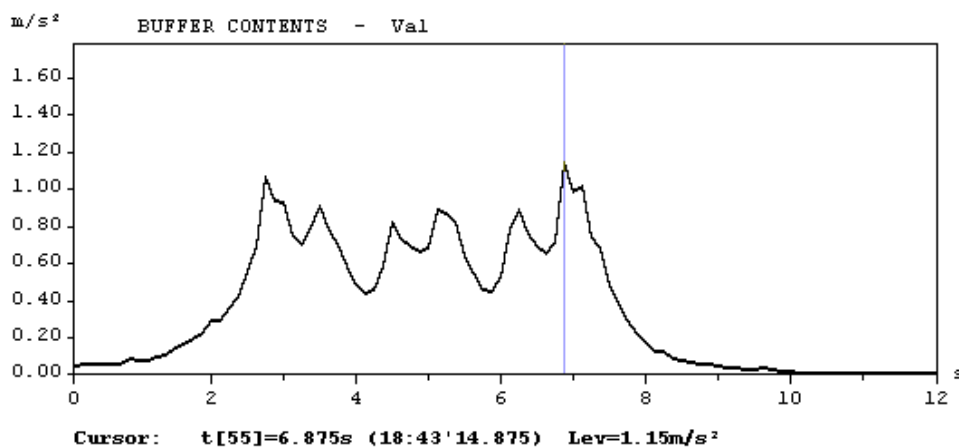
str.

GRAFICZNE PRZEBIEGI PRZYSPIESZENIA DRGAŃ

Stare torowisko

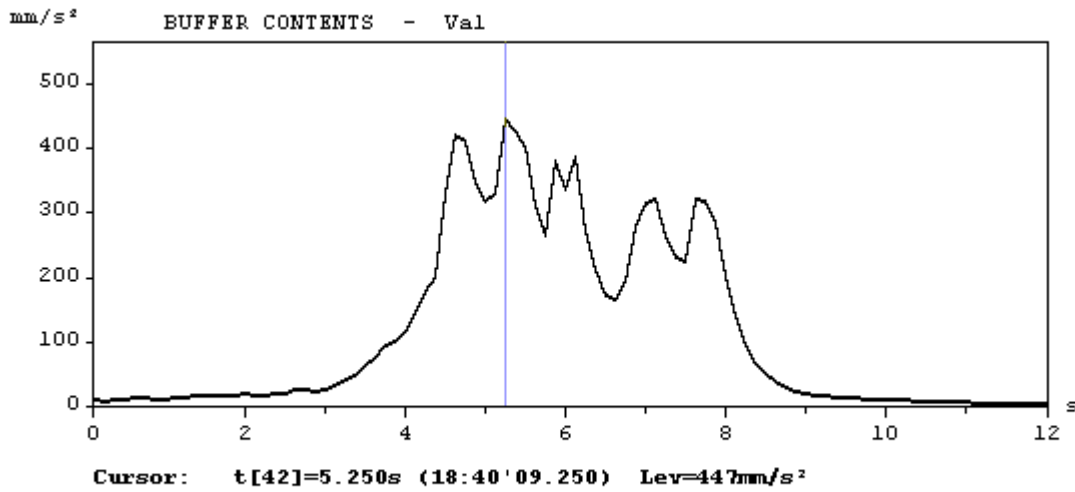

Rys. 3.2.2/1. Składowa „Z” podczas przejazdu tramwaju GT6+B4 po najbliższym torze

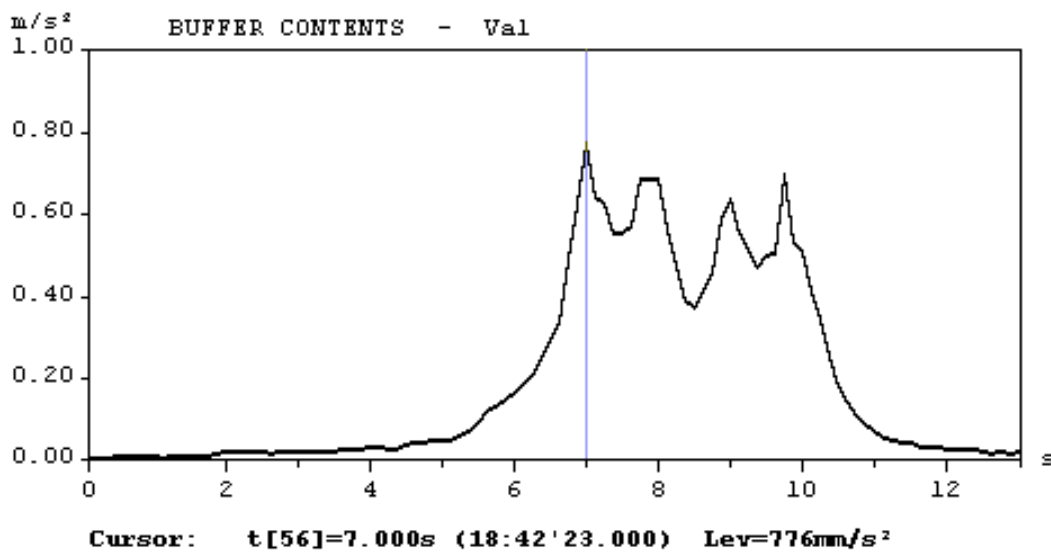

Rys. 3.2.2/2. Składowa „Z” podczas przejazdu tramwaju N8 po najbliższym torze

str.

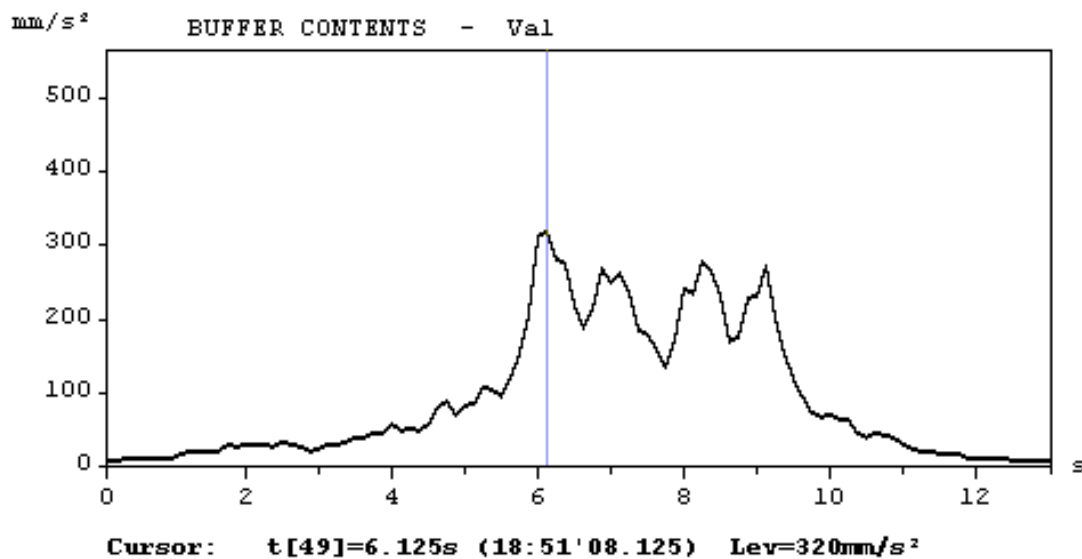
Rys. 3.2.2/3. Składowa „X” podczas przejazdu tramwaju GT6+B4 po najbliższym torze

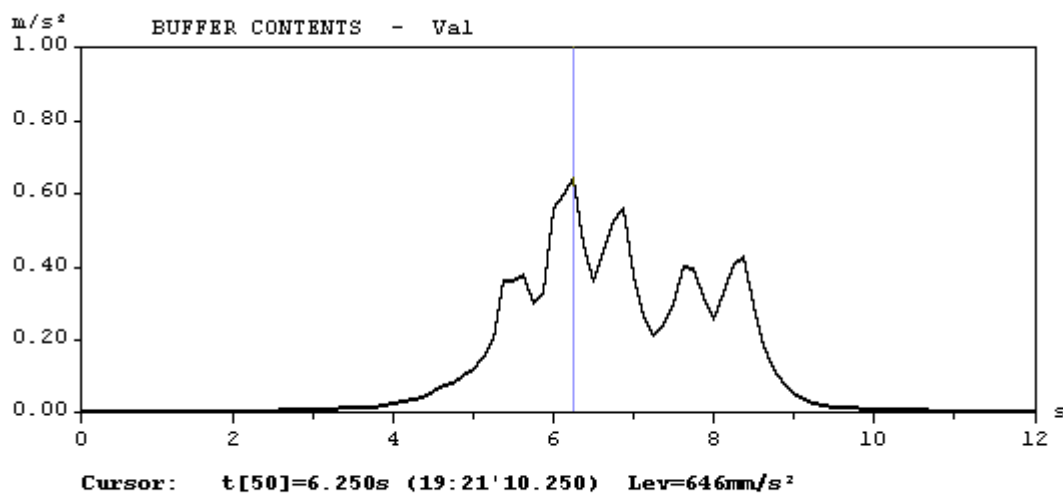
Rys. 3.2.2/4. Składowa „X” podczas przejazdu tramwaju N8 po najbliższym torze

str.

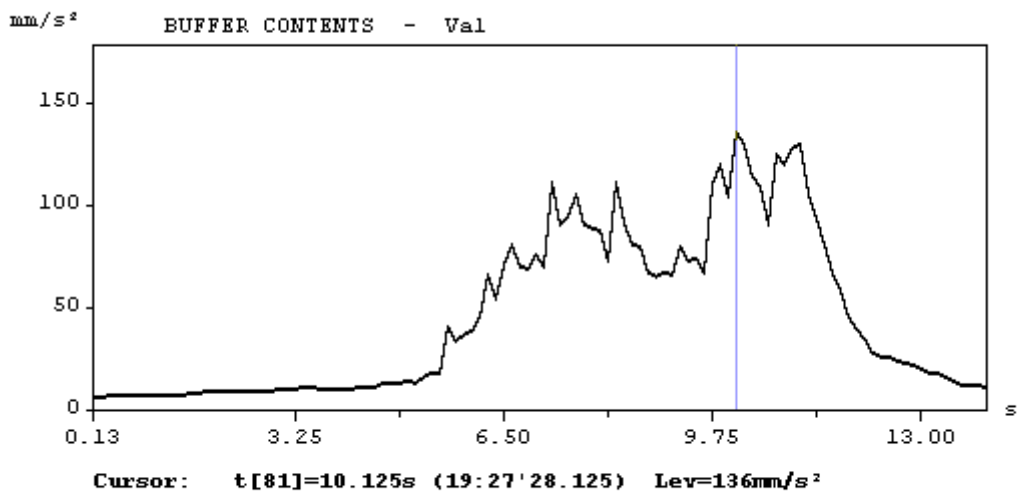

Rys. 3.2.2/5. Składowa „Y” podczas przejazdu tramwaju GT6+B4 po najbliższym torze

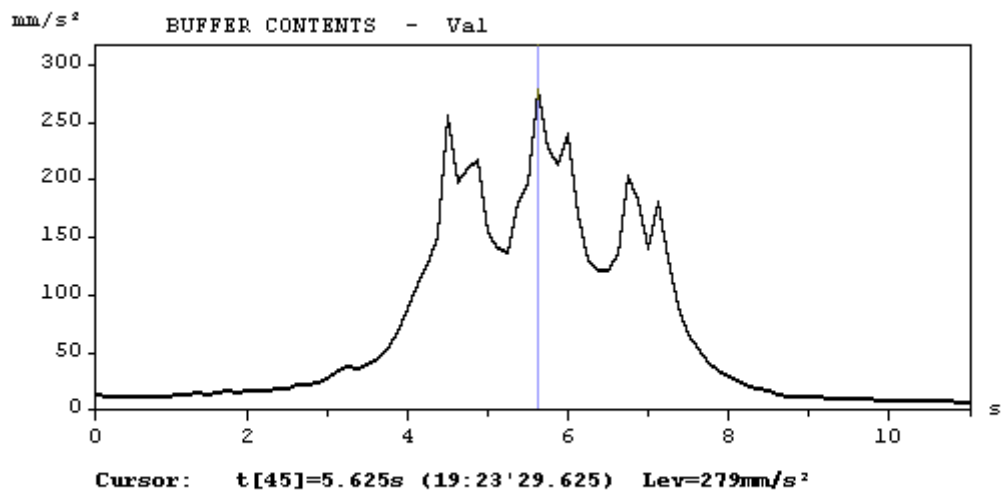

Rys. 3.2.2/6. Składowa „Y” podczas przejazdu tramwaju N8 po najbliższym torze

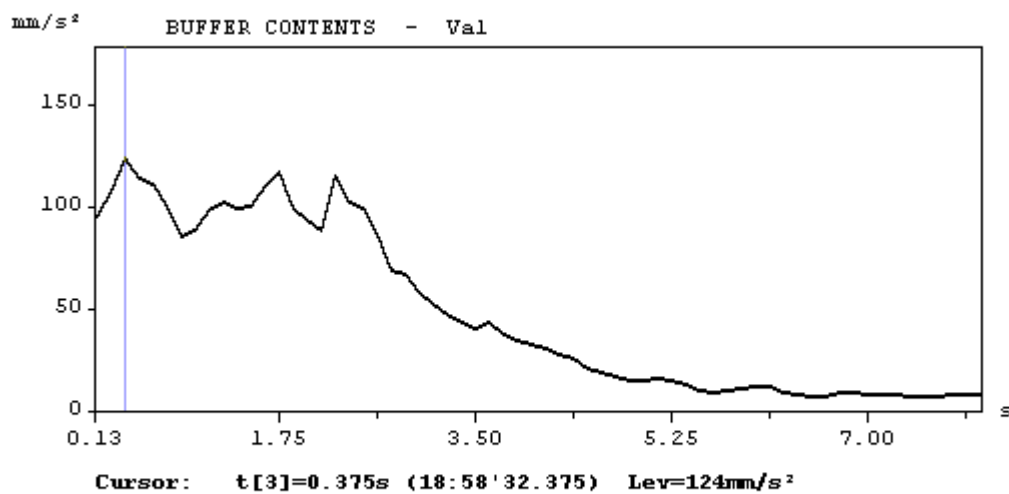
Nowe torowisko

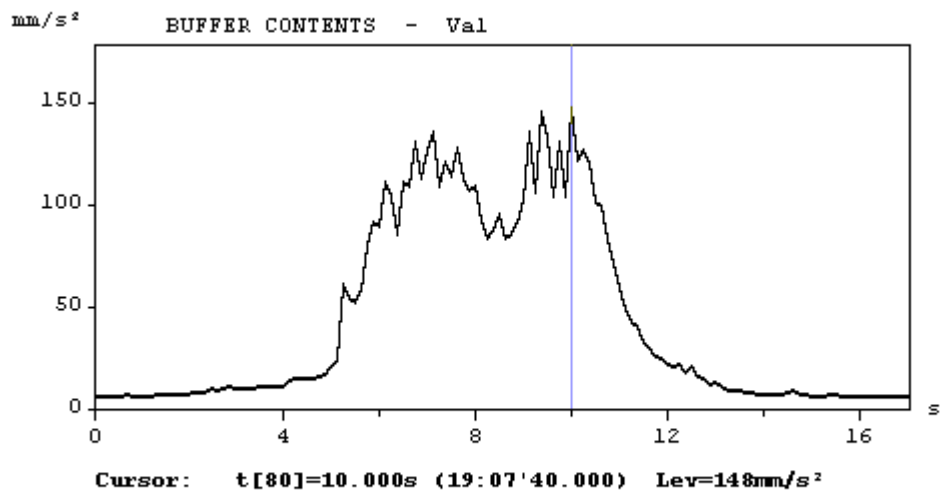
Rys. 3.2.2/7. Składowa „Z” podczas przejazdu tramwaju GT6+B4 po najbliższym torze

Rys. 3.2.2/8. Składowa „Z” podczas przejazdu tramwaju N8 po najbliższym torze

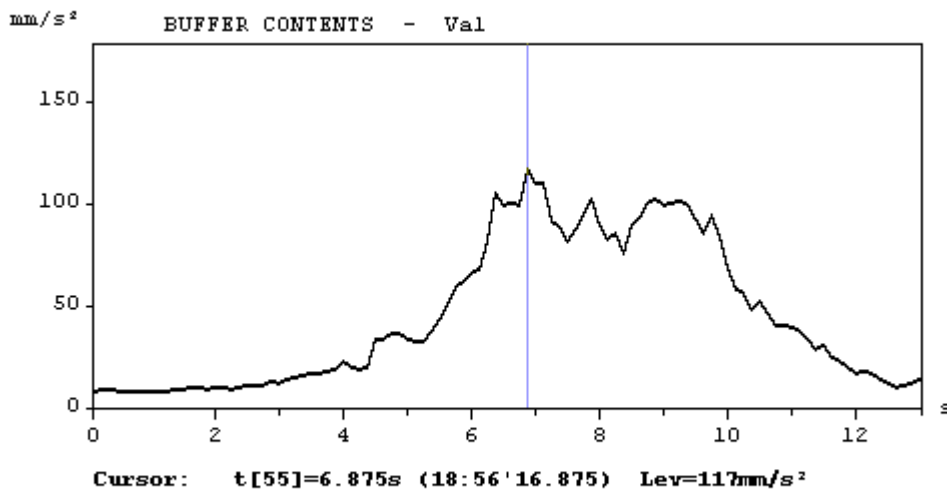

Rys. 3.2.2/9. Składowa „X” podczas przejazdu tramwaju GT6+B4 po najbliższym torze

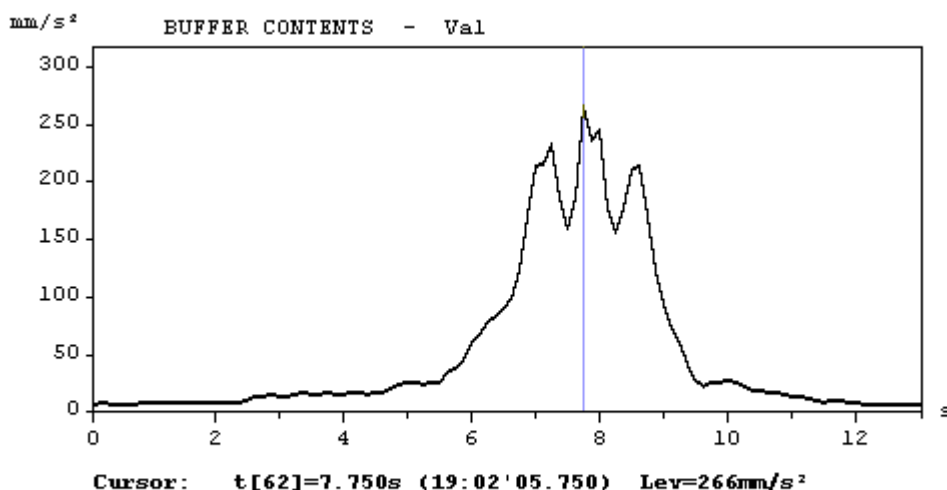

Rys. 3.2.2/10. Składowa „X” podczas przejazdu tramwaju N8 po najbliższym torze

str.

Rys. 3.2.2/11. Składowa „Y” podczas przejazdu tramwaju GT6+B4 po najbliższym torze

Rys. 3.2.2/12. Składowa „Y” podczas przejazdu tramwaju N8 po najbliższym torze

Jak wynika z powyższego zestawienia wyników pomiarów przyspieszenia drgań zarówno w przypadku starego jak i nowego torowiska najintensywniejsze są drgania pionowe (Z). Nieco mniej intensywne są natomiast drgania poziome zarówno w kierunku poprzeczny (X) jak i podłużnym (Y). Przebiegi drgań wskazują, że „wozy norymberskie” (GT6 i N8) wzbudzają znacznie intensywniejsze drgania niż wozy 105N.

Najistotniejszym wynikiem badań jest jednak to, że zastosowane rozwiązania konstrukcyjne nowego torowiska, w tym tak zwany Icosit KC System w wersji ERS, poprzez odpowiedni dobór materiałów skutecznie przenoszą obciążenia od pojazdów szynowych, a tym samym tłumienie drgań oraz hałasu wywoływanego ich przejazdem. W stosunku do klasycznego torowiska stwierdzono obniżenie poziomu drgań do

BIURO ANALIZ „ENVI-PRO”

Waldemar Wiatrak

ENVIRONMENTAL PROTECTION - ANALYSIS AGENCY

31-416 Kraków, ul. Marchołta 39/8 tel. (012) 412 10 44, Biuro: ul. Mazowiecka 4-6/619, 30-036 Kraków,
tel./fax (012) 633 02 24, tel. kom: (0) 691 695 672, e-mail: envipro@wp.pl, NIP: 676-177-66-16,

POMIARY HAŁASU I WIBRACJI W ŚRODOWISKU

DLA FRAGMENTU LINII TRAMWAJOWEJ BIEGNĄCEJ UL. KOCMYRZOWSKĄ W KRAKOWIE

Kraków, 2008/2009 r.

POMIARY HAŁASU I WIBRACJI W ŚRODOWISKU DLA FRAGMENTU LINII TRAMWA-
JOWEJ BIEGNĄCEJ UL. KOCMYRZOWSKĄ W KRAKOWIE

Zleceniodawca: Sika Poland Sp. z o.o Oddział Południowo- Wschodni. Biuro w Krakowie ul.
Łowińskiego 40, 31-752 Kraków

Autorzy: mgr Waldemar Wiatrak
*Biegły z listy Wojewody Małopolskiego w zakresie sporządzania ocen od-
działywania na środowisko – Nr 96/2000*

mgr inż. Monika Małopolska

mgr Aneta Wiatrak

BIURO ANALIZ „ENVI-PRO”
Waldemar Wiatrak
Siedziba: 31-416 Kraków, ul. Marchołta 39/8
tel.: (12) 412 10 44, Biuro: ul. Mazowiecka 21/202
tel./fax: (12) 299 74 75, tel. kom. (0) 691 695 672
NIP: 676-177-66-16, REGON: 356367710

str.

środowiska wynoszące nawet przeszło **800 mm/s²**, co oznacza obniżenie wielkości drgań o blisko **75%**.

4. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Przedmiotem opracowania jest wykonanie opracowania pt. "Pomiary hałasu i wibracji w środowisku dla fragmentu linii tramwajowej biegnącej ul. Kocmyrzowską w Krakowie".

Pomiary wykonano w pobliżu istniejącego torowiska (przejazd przez torowisko w rejonie ul. Nad Dłubnią) jak i w pobliżu przebudowanego fragmentu torowiska (na odcinku gdzie linia tramwajowa przecina jezdnię i dalej biegnie po wydzielonym torowisku po wschodniej stronie ul. Kocmyrzowskiej).

Wzdłuż ul. Kocmyrzowskiej biegnie dwutorowa linia tramwajowa Kocmyrzowska – Wzgórza Krzesławickie (aktualnie kursują tu 2 linie tramwajowe nr 1 oraz nr 5). Na przeważającej części analizowanego odcinka wykorzystywane jest torowisko klasyczne na podkładach na tuczniu, zalane na przejazdach asfaltem.

Fragment torowiska (przejście z pasa rozdzielającego dwie jezdnie ul. Kocmyrzowskiej na wydzielone torowisko biegnące po wschodniej stronie ulicy) został częściowo zmodernizowany przy wykorzystaniu Systemu ERS firmy Sika Poland Sp. z o.o.

Przekrój tego nowego odcinka torowiska składa się z 20 cm betonu lanego, na tym znajduje się od 5 do 12 cm asfaltobetonu. Na tej warstwie ułożona jest płyta prefabrykowana o grubości 35 cm. Mocowanie szyny w kanale szynowym zostało wykonane przy pomocy Icosit KC System w wersji ERS (tzw. mocowanie ciągłe). Polega ono na mocowaniu szyny w konstrukcji bezpodsytkowej (w tym przypadku płyta prefabrykowana) za pomocą odpowiednio dobranych materiałów na bazie żywic poliuretanowych. W skład systemu wchodzi materiały gruntujące, klej do wkładek przy szynowych (w tym przypadku bloczki betonowe) oraz odpowiednio dobrany do przewidywanych ugieć materiał zalewowy.

Na ul. Kocmyrzowskiej kursują dwie linie tramwajowe: linia nr 1 (Salwator – Wzgórza Krzesławickie) oraz linia nr 5 (Krowodrza Górka – Wzgórza Krzesławickie). Podczas prowadzonych pomiarów kursowały następujące wagony: GT6+B4, N8 oraz 105N.

Jak wynika z przeprowadzonych pomiarów hałasu zastosowane rozwiązania konstrukcyjne nowego torowiska, w tym tak zwany system szyny w otulinie ERS, poprzez ciągłe podparcie szyny zapewnia sprężyste przenoszenie obciążeń od pojazdów szynowych, a tym samym tłumienie drgań oraz hałasu wywołanych ich przejazdem. W stosunku do klasycznego torowiska stwierdzono obniżenie poziomu emisji hałasu do środowiska wynoszące ok. **3 – 3,5 dB(A)**.

Jak wynika z pomiarów drgań (przyspieszenia) zarówno w przypadku starego jak i nowego torowiska najintensywniejsze są drgania pionowe (Z). Nieco mniej intensywne są natomiast drgania poziome zarówno w kierunku poprzeczny (X) jak i podłużnym (Y). Przebiegi drgań wskazują, że „wozy norymberskie” (GT6 i N8) wzbudzają znacznie intensywniejsze drgania niż wozy 105N.

Najistotniejszym wynikiem badań jest jednak to, że zastosowane rozwiązania konstrukcyjne nowego torowiska, w tym tak zwany system szyny w otulinie ERS, poprzez ciągłe podparcie szyny zapewnia sprężyste przenoszenie obciążeń od pojazdów szynowych, a tym samym tłumienie drgań oraz hałasu wywołanych ich przejazdem. W stosunku do klasycznego torowiska stwierdzono obniżenie poziomu drgań do środowiska wynoszące nawet przeszło **800 mm/s²**, co oznacza obniżenie wielkości drgań o blisko **75%**.